

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Onvs Ecclesiae. In hoc libro ... admiranda quædam ac
planè obstupenda, de septem ec-
clesiæ statibus,
abusibus quoq[ue] grauissimis, & futuris eiusdem
calamitatibus ex sanctor[um] pro-
phetijs & ...**

Pürstinger, Berthold

Coloniæ, 1531

VD16 ZV 12498

De occidentalis ecclesiae ruina circa dignitate[m] ecclesiastica[m]
proxime futura. Cap. 46

urn:nbn:de:hbz:466:1-29969

DE RVINA ECCLESIAE OCCIDENTALIS, &c.

manæ conformatur. Postquam autem in eodem concilio, rebus fidei bene compositis, iisdem Græcorum legati ad patriam cum gaudio remeassent, ipsis legatis forsitã e vita decedentibus aut alias malis suggestionibus uicti Græci, itez in antiquos errores moresq; puerfos inciderunt; vñ postea intolerabiles calamitates passi, in Turcay tandem ditione in obtinendo Bizantio, peruenerunt, & sic in Græcis prædicta Birgittæ reuelatio est verificata atq; completa.

De Cypro. XI § Similis visio est Cypris per Birgittam prænnuntiata, Christo ad populum Cypri dicente: Quamdiu præcepta mea seruasti, & statuta ecclesiæ custodisti, eo tunc animæ regni Cypri peruenerit ad regnũ meũ. Sed iam facis voluntatẽ tuã, idcirco dignus es iudicio, vt de celo expellaris. Item ad regem Cypri: Si nolueris te emendare, tũc delebo progeniem tuã in regno Cypri, quod in breui tpe in a labet cũ memoria tua ac si nunq; fuissetis nati. Postea in regno Cypri plãtabo nouas plãtas. Hæc reuelatio non longe post impleta est, ex quo em Cypri, se non emendauerunt, Ianuenses eos inuaserunt, & penẽ totũ destruxerunt Cyprũ. Tandẽ eadem insula plures inuersiones perpeffa & prope desolata, in ditionem deuenit Venetoz. Qui duobus pupillis Cypri regibus fraudulẽt abductis, hodie Cyprũ detinẽt: alter natus rex in adolefcẽtia mortem obiit, alter in curia Cæsaris quondã Maximiliani deguit, & nescio vbi adhuc miserẽ exulet. Ita memoria regũ Cypri collapsa est. Siquidem vltimus Cypri rex extreme regnãs vnã cũ populo suo nõ credidit reuelationibus Birgittæ, quã forsitã idiotã, seu delirã esse recensuit, ideo in ipsius caput Birgittæ reuelatio redundauit. Quẽ cum regi nominis extinctione & regni Cypri destructione completa est. Quamdiu in Cypro (cui Turca iam insidias ponit) Christiana religio durabit, deus scit. Orientalis itaq; ecclesiæ ruina est exemplum futuri lapsus ecclesiæ occidentalis.

De ecclesiæ occidentalis ruina circa dignitatem ecclesiasticam proximẽ futura.

Cap. XLVI.

Gen. 1. parte tracta. in sermo. de signis ruinae ecclesiæ

AD ecclesiã catholicã (cuius semen ab oriente est adductum, & quæ in occidentẽ cõgregata) p̃ Esaiã inq; dñs: Noli timere q̃a redemi te, quũ trãsieris p̃ aquas, tecum ero, quũ ambulaueris p̃ ignem, nõ combureris, quia ego dominus saluator tuus. Et alibi: Ecce ego saluabo populum de terra occasus solis qui habitant in medio Hierusalem, id est, ecclesiã, & erunt mihi in populum, & ego ero eis in deum in veritate & in iustitiã.

Esa. 43 Zacha. 8

I § Postquam autem spernimus veritatem, & recedimus à iustitiã, merito nos deus aliquãdo derelinquet, vnde quum ad vnũ angelũ, de iam futura grãna & imminente ruina nos admonentis dictum: Timete dominum, & date illi honorem, quiã venit hora iudicij eius, nõ emendamur: ideo alter angelus in nos clamat, Cecidit cecidit Babylon illa magna, quæ à vino iræ fornicatiõis suæ potauit omnes gentes. Et misit angelus falcem suã acutã in terrã, & vindemiauit vineã terræ, & misit i lacũ iræ dei magnũ. Et angelus effudit phialã suã in aerẽ, id est in demones in aere existẽtes. Et exiuit vox magna de tẽplo à throno, id est, de ecclesiã triũphãte dicens: Factum est, & facta sunt fulgura, & facta est ciuitas magna. scilicet ecclesiã, in tres partes, scilicet propter contemptum trinitatis. Et ciuitates, id est, ecclesiæ gẽtium singulæ ceciderunt, & Babylon magna venit in memoriam ante deum dare ei calicem vini indignationis iræ eius.

Apo. 17. Naum. 3. Iudith. 2. Amos. 3.

II § Iohanni quoq; angelus ostendit illam futuram damnationem meretricis magnæ, quæ sedet super aquas, id est, gẽtes multas cum qua fornicati sunt reges terræ. Et ad quam altissimus ait: Vx ciuitas sanguinum dilaceratione plena, non recedet à te rapina, vox flagelli, & vox impetus rotæ, & equi frementis, & grauis ruina, non est obscura cõtritiõ tua, pessima est plaga tua. Nam Holofernes, id est, Turca vel supranotatus tyrannus, vel etiam sæuum laicorum vulgus, mittetur aduersus omne regnum occidentalis ecclesiæ. Cui execrabile imminet omen. Nam quidam sacrilegi audent nunc contra pontifices communemq; clerum, ecclesiasticos ritus nequiter irridendo, prophana dogmata dare laicis, quo eorum animos ad crudelitatem acerbiorẽ incitent. Et sic incipit leo rugire, quis nõ timebit dei flagellum? Quod erit secunda ecclesiæ nostræ ruina quo ad oblationem dignitatis

§. c. 19. §. 6. & §. c. 65 §. 4. §. c. 5. §. 1. & 4. & §. c. 46 §. 6

§. c. 3. §. 3

§. c. 4. §. 12. §. c. 36. §. 9. & §. c. 55. §. 7

§. c. 40. §. 9 & §. c. 47. §. 8

§. c. 43. §. 5. & §. c. 5. §. 8. §. c. 34. §. 2. & §. c. 15. §. 7

& §. c. 47 §. 4 & §. c. 17. §. 9. & §. c. 15 §. 10

§. c. 56. §. 5

§. c. 36. i. p̃ri. §. c. 31. §. 11

§. c. 28. §. 7. §. c. 44. §. 9

& §. c. 57. §. 2 & §. c. 41. §. 8.

& §. ca. 47. §. 6. in fine

§. c. 45. §. 8. & §. c. 55. §. 12

§. c. 55. §. 6 & §. c. 42. §. 3. & §. 10. & §. ca. 41. §. 3. &

J.c. 57. §. 12.
 §. c. 41. §. 5.
 & J. 64. §. 6.
 §. c. 44. §. 2
 per co.
 J. c. 49. §. 17.
 §. c. 41. §. 2.
 & J. eod. §. 6
 J. eo. §. 11
 §. c. 28. §. 11.
 §. ca. 39. §. 5
 J. c. 47. §. 10
 §. ca. 4. §. 9.
 & §. c. 21. §.
 14. in prin.
 §. c. 38. §. 1.
 §. c. 44. §. 1.
 & §. 12. i fi.
 & J. 59. §. 4.
 §. c. 41. §. 6.
 & §. c. 42. §.
 8. & J. c. 50.
 §. 4.
 §. c. 44. §. 11
 & J. eo. §. 7
 §. ca. 34. §. 2
 & J. c. 51. §. 9
 §. c. 17. §. 19.
 §. ca. 39. §. 1.
 in fi. & J. c.
 70. in fi.
 §. c. 31. §. 8 &
 J. c. 47. §. 11.
 §. c. 44. §. 12
 & J. 47. §. 5.
 §. c. 44. §. 10
 & J. c. 49. §.
 14.
 §. c. 44. i pr
 & c. 46. §. 10
 §. ca. 41. §. 5
 & J. c. 57 §. 12
 §. 44. §. 12.
 & §. c. 45. §.
 10. & J. c. 47
 §. 2.
 §. ca. 45. §. 1
 §. eo. §. 3. &
 J. eo. §. 7
 §. c. 43. §. 3.
 & J. c. 53. §. 4
 §. c. 17. §. 11.
 §. eo §. 4. &
 J. c. 47. §. 5.

tatis ecclesiasticae. Quae quidem vna cum tertia ruina dudum praeterijt in ecclesia orientali, vt supra habitum est. De ista occidentalis ecclesiae secunda ruina seu primo acerbissimo flagello, Methodius speculiter plura pronosticauit, vt inferius monstrabo. Ad idem Dauid, Confregit in die irae suae reges, iudicabit in nationibus, implebit ruinas.

III § Implebitur ergo verbum domini, ad latinam seu Romanam ecclesiam dicentis: Ego tradam te in manus eorum quos odisti, & agent tecum in odio & tolent omnes labores tuos & dimittent te nudam & ignominia plenam, & reuelabitur ignominia fornicationum tuarum. Hoc obstupuit Dauid inquis: Vt quid deus repulisti in finem, id est, ex toto quasi diceret. O deus quare a te repellis totaliter nos & ecclesiam tuam, ideo inter vestibulum & altare plorabunt sacerdotes & ministri domini ac dicent: Parce domine, parce populo tuo & ne des hereditatem tuam in opprobrium.

III § De huiusmodi occidentalis ecclesiae calamitate Zacharias propheta ait: In die illa, vt pote nostro iam tempore, erit tumultus domini magnus in eis, scilicet clericis. Erit ruina qua percutiet dominus omnes gentes, quoniam superfluo cleri erit pernitiosa populo, vt superius declaratum est. Sequitur in Zacharia. Hoc erit peccatum Aegypti, i. populi, & hinc peccatum omnium gentium, scilicet Christianorum, quae non ascenderint ad festiuitatem tabernaculorum. Ait namque saluator, qui audit & non facit, similis est homini aedificanti supra petram sine fundamento, in qua illius est fluuius & continuo cecidit, & facta est ruina domus illius magna. Ecce non solum ob cleri, sed etiam populi peccata, ecclesia patietur ruinam, & sic filia Babylonis est misera. Vox etenim in rama audita est, ploratus & ululatus multus, Rachel plorat filios suos, & non vult consolari, quia non sunt. Mittet enim filius hominis angelos suos, qui colligent de regno, i. de ecclesia eius omnia scanda, & eos, scilicet filios ecclesiae, qui faciunt iniquitatem, mittent in camino ignis, ibi erit fletus & stridor dentium.

V § Istam futuram nostram calamitatem defleuit Iesus super vniuersam ecclesiam, aiens: Quia si cognouisses & tu, & quidem in hac die tua, i. in praesenti tempore, quae ad pacem tibi. Nunc autem abscondita sunt ab oculis tuis, scilicet mala ecclesiae futura, quia venient dies in te & circumdabunt te inimici tui vallo, & circumdabunt te, & coangustabunt te vndique, & ad terram proferent te, & filios tuos qui in te sunt, & non relinquent lapidem super lapidem, eo quod non cognoueris tempus visitationis tuae. Et licet eadem saluatoris prophetia ad litteram impleta sit in destructione Hierosolymae, & partim in ecclesia orientali, tamen finaliter in futura & propinqua occidentalis ecclesiae erumna mystice reiterabitur.

VI § Ecclesia idcirco tantam sibi euenturam calamitatem deflet, Esra scribente: Sion mater nostra omni tristitia contristatur, & humilitate humiliata est & luget validissime, quoniam haec est terra quae debeat lugere casum ratorum super eam germinantium, & ex ipsa ab initio, scilicet baptismi omnes nati & alij veniunt, & ecce pene omnes in perditionem ambulant, & exterminium sit multorum eorum, & quae ergo lugere debet magis, nisi haec quae tam magnam multitudinem perdidit? Vides enim quoniam sanctificatio nostra deserta effecta est & altare nostrum demolitum est & templum nostrum destructum est, & psalterium nostrum humiliatum est, & hymnus concitauit, & exultatio nostra dissoluta est, & lumen caedelabri nostri extinctum est, & archa testamenti nostri direpta est, & sancta nostra contaminata sunt & nomen, quod inuocatum est super nos, pene prophanatum est, & liberi nostri contumeliam passi sunt, & sacerdotes nostri succensi sunt & leuitae nostri in captiuitatem abierunt & virgines nostrae coinquinatae sunt, &c. Et quod omnium maius est, signaculum Sion, quoniam resignata est de gloria sua, nam & tradita est in manibus eorum qui nos oderunt. Ecce Esdras loquitur per verba praeteriti temporis ob futuram ecclesiasticam calamitatem certitudinem. Nam in tempore praeterito scriptura, futurum frequenter pronuntiat propter reuelatorum euentum indubitatum.

VII § Insuper ecclesia Christianos per prophetam affatur his verbis. Ego quid possum adiuuare vos? qui enim adduxit super vos mala, ipse vos eripiet de manibus inimicorum vestrorum, Ambulate filij ambulate, ego enim derelicta sum

Psal. 109.
 §. c. 44. §. 1
 Ezech. 23

Psal. 73.

Iohel. 2.

Zacha. 14

Luca. 6.

Psal. 136.

Matt. 2.

Matt. 15.

Luc. 19

Anth. 1. pte.

hist. ti. 7. c. 1

§. 1. 2. 3. post

Iosephum de

bel. Iudaico

4. Esd. 10

Tho. 22. q.

171. ar. 3

Baruc. 4.

DE RVINA ECCLESIAE OCCIDENTALIS, &c.

cta sum sola, exui me stola pacis, & indui me sacco obsecrationis, & clamabo ad altissimū in diebus meis. Clamate ad dominum, & eripiet vos de manu principum inimicorū. De illa ecclesiastica dignitatis ruina, domostris deniq; iam imminenti- bus ærumnis copiosius supra tractatum est.

3. Bir. 10. VIII § Ad idem beata Maria in Birgitta inquit: Ecclesia dei stat nimis periculose, vt nil sit ei vicinius quā ruina. In ipsa quidē ecclesia humilitas, & charitas diuina debēt renouari. Et infra: Fundamentū ecclesie sancte in parte de- tra dilapsū est, summa testudo plures in se rupturas habet eius columnæ, id est, cardinales vsq; ad terrā se inclināt, pauimentū eius totum deffossum est & propter has causas stat nimis periculose ecclesia dei. Et quid sibi ex hoc eueniet, statim pro- pinquius esse dignoscit, nā ruina certissime patiet, nisi reparationis iuuamē habue- rit. Et ipsius ruina tam grādis erit, q̄ per totam Christianitatem audietur.

Lucæ. 24 IX § Porro sub Romano Imperio incepit ecclesia in Iudæa, vbi Chri- stus discipulis præcepit prædicare, incipientibus ab Hierosolyma. Exin præsu- mendum est, ecclesiam sub eodē imperio ruinā passurā. Apostolus equidē videt præ- nosse ecclesiam à Iudæa ad Græcos, à Græcis ad Latinos trāsmigraturā, & nunc forsan à Latinis iterum aliorum fore transferendā. Ait enim, deus re promittit, dicens: Adhuc semel, & ego mouebo non solum terrā, id est, terrenū imperiū, sed etiā cœlum, id est, ecclesiam militantem. Quum autē adhuc semel dicit, declarat mo- bilium translationem tanquā factō, vt maneant ea quę sunt immobilia. Ergo Petri nauicula licet in tpalibus ceu mobilibus periclitabit, in spiritualibus tamen ceu immobilibus non tota submergetur.

Hebræ. 12 Matth. 8 Prouer. 31 2. Paral. 9. & ca. 20. Psalm. 74 Acto. 27 Ionç. 1. Fsa. 23

X § Quippe Ecclesia Catholica facta est quasi nauis institoris, de longe portans panem suum. In quam discipulos ascendere Christus compulit. Et figu- rata est per naues Salomonis quæ ibant in Tharsis ad deferendum inde aurū & ar- gentū & cætera. Sed quādo Iosaphat cum impio Ochozia rege Iſrahel fœdus ha- buit, naues fuerūt contritæ vt non possent ire in Tharsis. Vnde Psalmista: In spiri- tu uehemēti conteres naues Tharsis. Sic quādo clerus cum mundo fœdum fœdus iniit, tunc nostra nauigatio incepit periclitari cum iniuria, & multo damno, nō so- lus oneris & nauis, sed etiā animarū nostrarū. Siquidē data naue statibus munda- nis, eo modo ferimur, vt iam ablata sit spes omnis salutis nostrę. Facta est enim tē- pestas magna in mari, & nauis periclitat conteri. Quod planxit Esaias, exclamās: Vlulate naues maris, quia vastata est domus, vnde venire consueuerat. Eadē autē domus utpote ecclesia vniuersalis (vt dixi) totaliter non ruet, quoniā funiculi ta- bernaculi Hierusalem non rumpent, quia magnificus ibi dominus est, & locus flu- uioꝝ, super quem non transibit nauis remigum. Ideo post ruinā seu peractam ca- lamitatem deus tandem iteꝝ congregabit ecclesiam claudicantem, vnde apparet ecclesiam translatum iri, & forsitan reuersuram ad orientem aut ad aliā terrā gen- tilium, vt infra dicitur, & elicitur ex verbis dei in Hieremia dicentis: Consumam omnes gentes ad quas eieci te scilicet ecclesiam, te vero non consumam, sed casti- gabo te iudicio, nec quasi innocenti parcam tibi.

Lucæ. 2. XI § Talis equidem castigatio tantam ruinam ingeret ecclesie (Cui in si- gnum iam ab hominibus peruersis contradicitur) quantam in nullo suo præterito statu hactenus est passa. Hoc innuere videtur Gerson in oratione ad concilium Constantiense habita, dicens: Neq; enim Iudæorum neq; persecutorū neq; here- ticorum contradictio tantam ecclesie intulit ruinā, quin ipsa semper in sobolem creſcēret nimia, moderna aut nostra contradictio cedit ecclesie nō ad incremen- tum, sed ad detrimētum. Olim vero quāto maiorē contradictionē sustinuit, tāto plures suæ virginitatis defensores peperit. Qui in eius adiutoriū intrepidi perge- bant galeā bonorū exemplorū capiti imponebāt, accingebantq; gladium spiritus quod est verbum dei. Quandoquidem si ecclesia hic videbatur calcari in sangui- ne, tamen viuebat & amplius creſcebat ex dei virtute, domino de ea sub nomine Hierusalem per Prophetam lucidius loquente: In die qua nata es, scilicet tempore primitiuarū ecclesie, vidi te conculcatā in sanguine tuo, utpote in martyrio. Et dixi tibi, in sanguine tuo viue, multiplicata es & grandis effecta, s. multitudine creden- tium

Gerson de si- gnis ruinae ecclesie pte. 4. Ephe. 6 Cassio. sup 1. Psalm. Ezech. 16

§. c. 32. §. 3
§. eo. §. 6. &
I. eo. §. 13
§. c. 4. pto.
§. c. 38. §. 8
§. c. 19. §. 10.
§. eo. §. 1. &
§. ca. 32. §.
§. & §. c. 19.
§. 15. & c. 49
§. 28
§. c. 42. §. 6.
& I. c. 47. in
princ.
I. c. 45. §. 9
§. c. 45. §. 9.
I. eo. in fi.
§. c. 45. §. 7.
& I. eo. §. 10
§. c. 22. §. 2.
in fine
§. c. 41. §. 9
§. eo. §. 9. &
§. c. 39. §. in
fi. & I. c. 47
§. 8
§. c. 45. §. 8.
& I. ca. 47.
§. I. §. c. 31. §.
2. c. 59.
§. 2
§. c. 43. §. 6.
I. ca. 47. §. 1.
I. c. 56. §. 11.
§. c. 7. §. 6
I. c. 47. §. 10
I. eo. in fine.
§. c. 24. i pr.
& I. 62. §. 3.
I. c. 49. §. 21.
§. c. 15. §. 39.
& I. c. 56. §. 6
§. c. 11. §. 2 et
I. c. 55. §. 12
§. c. 17. §. 11.
& I. c. 64. §.
1. in fine.

§.eo. §.3. &
 §.eo. §.21.
 §.c.38. in fi.
 §.c.12. i pr.

tium & decore virtutū. Et infra: Et eras nuda & cōfusione plena. Et expādi amictum meū super te, & operui ignominia tuā. Et ornata es auro & argento. Similam & mel & oleū comedisti, & decora, id est diues in temporalibus facta es vehementer nimis, & profecisti in regnū. s. seculare, quia perfecta eras in decore meo, scilicet etiā tēporali, quē posuerā super te. Hoc intelligi pōt de statu ecclesię tertio quādo ecclesia in tēporalibus abundare ccepit.

§.c.12. §.5. in fi.

XII § Postea propheta de moderno tēpore subiungit, & habens fidutiā in pulchritudine tua, utpote in temporalū abundantia & seculari potentia, fornicata es in nomine tuo, & exposuisti fornicationem tuam omni transeunti. Et tulisti vasa decoris tui de auro & argento meo quę dedi tibi, & fornicata es in eis, & panem meū, similam oleum & mel posuisti in cōspectu eorum, scilicet alienādo bona ecclesię in prophanos vsus. Loquitur propheta similitudinariē de fornicatione, nam sicut mulier prębens venale quod natura nō decet esse venale, dicitur fornicari, sic notatur fornicator, q̄ prece, pretio, vel inordinato amore, vel p̄b-

§.ca.19. §.5
 & §.c.60 §.9
 §.ca.27. §.1
 & §.c.58. §.5
 & §.c.66. §.12.

§.c.38. §.9.
 §.c.23. §.10
 §.c.28. §.11.
 & §.c.55. §.1
 §.eo. §.11 &
 §.c.63. §.5
 §.c.55. §.8.
 §.c.43. §.7.

digalitate prębet venale quod gratis erat dandum, seu in piam causam expendēdū. Sequitur: Et post omnes abominationes & fornicationes tuas nō es recordata dieꝝ adolescentię tuę (denotat ecclesiā primitiua) quādo eras nuda & cōfusione plena, s. gētibz stultitię, & Iudęis scādalo, cōculcata in sanguine tuo, Et accidit post oēm malitiā tuā, vꝛ vꝛ tibi. Et fecisti tibi prostibulū in cūctis plateis, ad oēm caput vię & edificasti signū prostitutionis tuę, & abominabilē fecisti decorē tuū, multiplicasti fornicationē tuā ad irritandū me.

Ezech. 16
 1. Cor. 1

§.eod. §.7.
 & §.c.48. §.5
 §.c.26. §.12
 §.ca.43. §.6
 & §.c.47. §.3
 §.ca.31. §.9
 & §.c.58. in prin.
 §.ca.39. §.6
 & §.c.50 §.4
 §.c.34. §.5.
 & §.c.48 §.9
 §.eod. §.11.
 §.eo. §.9. &
 §.c.47. p to.

XIII § Tunc sequitur punitio & grauis ruina, ideo subiūgit. Ecce ego extendā manū meā super te, & auferam iustificationem tuā, utpote tribunalū seculariū. Dabo te in animas odientiū te, quia effusus est æs tuū, & reuelata est ignominia tua super amatores tuos. Congregabo omnes amatores tuos & omnes quos dilexisti, cū vniuersis quos oderas, siquidem ecclesia nō habet infestiores q̄ clericorum filios & eos, quorum seniores ecclesiarum bonis sunt ditati. Sequitur: Et videbūt omnē turpitudinē tuam, & dabo te in manus eorū, & destruent lupanar tuū & demolientur prostibulū tuū, id est, locum in quo exercebatur symonia & lasciuia. Et denudabūt te vestimētis tuis, & auferent vasa decōris tui, id est, bona tēporalia, & lapidabūt te, & crucidabūt te. Et infra: Sodomā & Samariā. i. gētilitatem & synagogā, vicisti sceleribus tuis. Ergo & tu. s. ecclesia, porta cōfusione tuā & cōfundere & porta ignominia tuā, ait dñs deus: Possumus deniq; illius ecclesiasticę & pronosticatę ruinę propinquitatē conijcere ex octo vel etiā pluribus signis, quę annotat Gerson in oratiōe prædicta. In eadem autē ruina, quādo ecclesia sua dignitate & opulētia spoliatur, ipsa ecclesia aliorum trāsferetur, pro ut partim supra tactū est, partim ex sequētibz patebit.

Ezech. 16

De ecclesię trāslatione ad gētes. Cap. XLVII.

§.c.49. §.15
 §.c.10. §.4
 & §.c.58. in prin.

Quotiens filij dei degenerāt, totiens locis mutatis alios deus sibi eligit. Hinc filij Israel propter sua peccata in Babyloniam transfecisti ac alias multotiens cum sui translatione & synagogę transpositione, veluti præceptorum dei præuaricatores, frequenter plecti sunt. Ita deus suam ecclesiam, in synagoga figuratam, ob christianorū malitiā aliorum transfere cōsuevit. Christus em iussit discipulos fugere in aliā ciuitatē, quādo ex vna pellerētur. Sedes itaq; Petri primitus de Iudęa ad Antiochiā, deinde ab Antiochiā in ciuitate, domino iubēte, Romam trāsata est, forsitan causa vtilitatis. Similiter & alię sedes episcopales multotiēs translatae sunt atq; adhuc trāsferri possent. Nam episcopus a propria sede pulsus, aut necessitate coactus, aut vtilitate loci vel populi, quādoq; ad aliā ecclesiā trāsferitur, siquidē cōmunis vtilitas priuato cōmodo est preferēda. Hinc dominus ait: Quia & alijs ciuitatibus oportet me euāgelizare regnū dei, quia ideo missus sum.

1. Para. 9
 §.eo. §.1. i ff.

Matt. 10
 24. q. 1. rogamus. 7. q. 1. muratōis. & c. scias.
 Luc. 4. in fi.

§.c.43. §.10
 §.c.45. §.5

I § Postquam vero Christiani in Asia & Aphrica deum irritauerunt, tunc ibidem ecclesia frequenter perpeffa est singularem stragem & postea transmutionem. Ob incolarum equidem facinora Aphricanas ecclesias Vādali deuastauerūt & Arrianam impietatem illic seminauerūt. Similiter Sarraceni & Mahometistę